

Arbejder skal op paa 6 000 Kr., kan det være udmærket alt sammen; men der sker blot det, naar vi ikke har Pengene, at den Krone, vi giver dem, kun er en halv Krone og ikke en hel Krone værd. Og derfor maa jeg sige, at et af Midlerne til at redde vor Valuta — men det er jo desværre ikke noget, Nationalbanken raader over — er, at vore Erhvervsledere maa lære Befolkningen, at udover, hvad der er i Landet, kan den ikke faa. Hvis den vil regne med større Penge, maa den gerne det, ligesom man gerne maa kalde sin gamle Morgentøffel for en blank Ride-støvl, hvis der er nogen, der er dum nok til at tro det.

Bankernes Solvens sikres jo ved, at deres Aktiver anbringes rigtigt, og deres virkelige sidste Sikkerhed er den Egenkapital af 420 Mill. Kr., som samtlige Banker har. Jeg kan se, at gennemgaaende har alle Banker nogenlunde den samme relative Egenkapital; der er kun en Bank, med hvilken det beklageligvis ikke er Tilfældet, nemlig Andelsbanken, og jeg synes, at under Hensyn til de Engagementer, den indgaar, og den Betydning, den har, maa det være en Pligt for Andelshaverne at forøge denne Banks Kapital. De andre Banker har forholdsvis omtrent samme Kapital. Paa en Maade er den ikke stor nok i Forhold til de Krav, der stilles, men den er jo dog 400 Mill. Kr. overfor en Balance paa 3 500 Mill. Kr., det er dog altid noget. Anderledes med Kasserereserven og de likvide Midler. Kasserereserven var 153 Mill. Kr. pr. Marts Maaned, og den er gaaet 30 Mill. ned i de sidste Par Maaneder; det er overmaade meget. Og nu ved jeg ikke en Gang, hvorledes denne Kasserereserve er beregnet. Den er ganske vist 4 pCt. af Balancen, medens den før Krigen kun var 2 pCt. deraf, saa der er for saa vidt en Forbedring, men jeg ved ikke, om der ikke i Kasserereserven er en Mængde Gentagelser, saaledes at f. Eks. Penge, der staar paa Folio i en Bank for en anden Bank, regnes som Kasserereserve; derved bliver der jo Gentagelser i den. Nationalbanken har jo ingen Kasserereserve i den Forstand, fordi den har sin Seddelreserve. Dens Kasserereserve viser sig ved, at den ikke i fuldt Omfang udnytter sin Ret til at udstede Sedler. Den ejer 190 Millioner i Guld og Smaa-mønt, og derfor kan den udstede omkring 600 Mill. Kr. i Sedler, men den har kun udstedt for knap 450 Mill. Kr. Der er altsaa over 150 Mill. Kr. tilbage, saa

længe den holder den Guldskat, den har, men hvis der bliver trukket Guld fra Banken til Ulandet, forandrer Forholdet sig jo til det daarlige. Dertil kommer, at Nationalbanken kan risikere at faa et ret stort Udtæk paa een Gang, og jeg vil derfor gerne bede Ministeren om at skaffe os at vide enten her eller i Udvalget, hvor meget af de paa Kontokurant i Nationalbanken indestaaende Midler der tilhører de andre Banker, og som kan udtækkes med meget kort Varsel. Det har sin Betydning at faa dette at vide for at kunne bedømme det store Spørgsmaal om Bankens Likviditet. Jeg gentager, at jeg anser Nationalbanken for at være en af de mest solvente af de europæiske Seddelbanker, ja, jeg anser den i Virkeligheden i Øjeblikket for at være bedre end Bank of England. Det er maaske ikke pænt at sige saadan om Bank of England, men England har jo været med i Krigen, og Bank of England har Aktiver, som ikke er saa gode, der er ogsaa mange Krigsobligationer deriblandt. Det er nødvendigt, som jeg paapegede i Gaar, at Nationalbanken er likvid. Dens udenlandske Fordringer er 236 Mill. Kr., og den har paa den anden Side en Kontokurant, af hvilken der kan trækkes af de andre Banker med Øjeblikks Varsel, og endelig har den som Aktiv en Mængde Statsobligationer liggende, jeg ved ikke hvor mange. Hertil kommer den løbende Gæld, som Finansministeriet har optaget, efter mit Skøn mindst 100 Mill. Kr. Sidste Gang, dette Forhold var paa Tale, nævnedes det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) 60 Mill. Kr., og Summen maa jo nu være betydelig større. Jeg vil gerne, at den højtærede Minister oplyser mig om, hvor stor den er. Maa jeg have Lov til at sige, at Bankens Likviditet er sat i Fare, og her har Ministeriet en Opgave ved paa den ene Side at paaminde Banken om at genoprette Likviditeten og paa den anden Side ikke at friste den til at lade være dermed. Det er jo desværre saaledes, at vore Banker ingen Pligt har til at holde en bestemt Kasserereserve. I United States er det saaledes, at de Banker, der er indenfor Banksystemet, skal holde Kasserereserve i de saakaldte Reservebanker, og ligeledes skal i England alle de egentlige Banker holde Kasserereserver hos Bank of England.

Jeg vender mig nu mod et Punkt, hvor jeg synes, at Kritikken over Nationalbankens Synder kan samles i det, at Nationalbanken ikke har hævdet den Magt-